

ДОКЛАД
на Постоянната комисия по стопански науки и
управление за извършената проверка по процедура за
програмна акредитация на докторска програма
„Организация и управление (земеделие)” от
професионално направление 3.8 „Икономика”, област
на висше образование “Социални, стопански и правни
науки”, в Институт по аграрна икономика на
Селскостопанска академия – София

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА предоставя на Вашето внимание доклад по процедурата за програмна акредитация на докторска програма „Организация и управление (земеделие)” от професионално направление 3.8 „Икономика”, област на висше образование “Социални, стопански и правни науки”, в Институт по аграрна икономика на Селскостопанска академия – София. Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.)

Критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Изпълнение на препоръките от предходната акредитация

2. Проверка по изпълнението на критериите за програмна акредитация на докторска програма в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 5/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.

3. Приложения: таблици /задължителни и по избор/

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	16.06.2022 г./ Протокол № 15
2.	Утвърждаване на състав на ПК от АС	30.03.2023 г./ Протокол № 07
3.	Извършено посещение на ПК	По документи
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	02.08.2023 г./Протокол №29
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК	25.10.2023 г./Протокол№35
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

1. Проф. д-р Галина Георгиева Куртева, Бургаски свободен университет
2. Доц. д-р Тодор Радев, Аграрен университет, Пловдив
3. Виолета Добрева, докторант в МВБУ

Наблюдаващ процедурата член на ПК: **Петър Андреев**

1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Докторската програма „Организация и управление (земеделие)” в Институт по аграрна икономика (ИАИ) е получила програмна акредитация от НАОА през 2017 г. (Протокол № 8/ 07.06.2017г. на ПКЧНУ на НАОА) с обща оценка 8.19 (осем цяло и деветнадесет стотни) и срок на валидност на акредитацията от пет години.

Обучаващо звено на докторска програма „Организация и управление (земеделие)” е Институт по аграрна икономика - София, който е структурно звено на Селскостопанска академия - София.

В обобщен вид, състоянието на докторската програма по „Организация и управление (земеделие)” в ИАИ София през оценявания период е представено в таблицата по-долу:

<i>Показатели</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>Общо</i>
<i>1. Обявени места за прием в докторската програма</i>	-	4	2	2	-	1	9
<i>2. Приети докторанти – общо, в т. ч.</i>				2			2
<i>редовна форма</i>							
<i>задочна форма</i>				2			2
<i>самостоятелна подготовка</i>							
<i>3. Обучавани докторанти – общо, в т.ч.</i>	4	3	2	3	2	2	X
<i>редовна форма</i>							X
<i>задочна форма</i>	3	3	2	3	2	2	X
<i>самостоятелна подготовка</i>	1						X
<i>4. Защитили докторанти</i>							
<i>5. Докторанти, отчислени с право на защита</i>	1	1	1	1			4
<i>6. Докторанти, отчислени без право на защита</i>							
<i>7. Прекъснали докторанти</i>							
<i>8. Докторанти, продължили академична кариера след успешно защитени дисертационни трудове</i>	-	-	1	1	-	-	2

През оценявания период обявените места за прием по докторската програма „Организация и управление (земеделие)” са 9. Приетите докторанти са 2, в задочна форма на обучение. Отчислените докторанти с право на защита са 4. След успешно защитени дисертационни трудове през оценявания период 2 докторанти са продължили академичната си кариера.

На 21.06.2017 г. с решение на Постоянната комисия по Стопански науки и управление към НАОА на Институт по аграрна икономика – София се дава програмна акредитация за обучение за ОНС „доктор“ по научна специалност „Организация и управление (земеделие)“, професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна област 3. Социални, стопански и правни науки, обща оценка 8,19 (осем цяло и деветнадесет стотни) със срок на валидност на акредитацията пет години в съответствие с чл.79(1) от Закона за висшето образование.

За следващия акредитационен период ИАИ-София заявява в НАОА процедура за програмна акредитация за обучение на докторанти по научна специалност „Организация и управление (земеделие)“ в професионално направление 3.8. Икономика.

При предходната акредитация на докторската програма „Организация и управление (земеделие)“ от ПН 3.7 „Администрация и управление“ Постоянната комисия по стопански науки и управление при НАОА дава 4 (четири) препоръки :

Препоръка 1. Елементите на Политиката по качеството да се обвържат в цялостна система и да се определят отговорните за управлението ѝ структури.

Срок: януари, 2018.

Постоянната комисия констатира, че в ИАИ-София има политика за осигуряване на качеството на обучение по докторска програма „Организация и управление (земеделие)“. Тази политика е обезпечена със система от нормативни актове, приети на национално равнище, на ниво ССА и вътрешнонормативни документи, които съответстват на спецификата на докторската програма.

Политиката по качеството и отговорните за нейното осигуряване структури в ИАИ са формулирани в приети от Общото събрание на учените система за оценка на качеството на обучение на докторанти (СОКОД) и Правилник и процедури за предотвратяване на изпитни измами и плагиатство при прием и обучение на докторанти, както и в пакета документи по обучението на докторантите, които формират системата за управление на качеството.

ПК счита, че препоръката е изпълнена.

Препоръка 2. Учебната документация по докторската програма да се разработи в пълнота, с всички нейни компоненти и за всички форми на обучение.

Срок: януари, 2018.

Постоянната комисия констатира наличието на квалификационна характеристика по образователна и научна степен „доктор“ за докторската програма „Организация и управление (земеделие)“ в професионално направление 3.8 Икономика, предлагана от ИАИ – София. Квалификационната характеристика съдържа целите и задачите на обучение в докторската програма, структурата и организацията на учебния процес, обхвата и областта на знанията, уменията и компетентностите, придобивани от обучаващите се.

ПК установи, че през оценявания период в ИАИ – София е приет пакет от документи, които са в помощ на докторантите и научните им ръководители. Пакетът включва:

- Образец на индивидуален учебен план на докторанта
- Указания за изработване на индивидуален учебен план на докторанта
- Образец на Отчет за изпълнение на индивидуален учебен план на докторанта
- Препоръки за оформяне на оценката за работа на докторанта от научния ръководител и началника на научния отдел
- Програма за обучение на докторанта
- Препоръчителни изисквания към дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен “доктор”
- Препоръки за оформяне на автореферат към дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор”
- Атестационен лист на докторанта

ПК счита, че приетата документация е разработена в пълнота и осигурява обучението в редовна, задочна и самостоятелна форма съобразно изискванията на нормативната база и актуалните тенденции в аграрната сфера.

Постоянната комисия приема препоръката за изпълнена.

Препоръка 3. Да се увеличи броят на международните договори за научно сътрудничество и изследователска дейност с оглед създаване на устойчивост на взаимоотношенията.

Срок: постоянен.

Постоянната комисия установи, че през периода 2017-2022 г ИАИ е сключил 13 междуинституционални споразумения за научно сътрудничество и изследователска дейност с чуждестранни университети и научни институти. По информация от сайта на НАОА от предходна програмна акредитация се вижда, че през миналия акредитационен период са имали 1 договор по програма Еразъм и 8 договора за сътрудничество с други висши училища и институти в чужбина, т.е. в сравнение с предходната програмна акредитация броят на международните договори се е увеличил с 44% (4 договора повече).

Постоянната комисия счита, че препоръката се изпълнява.

Препоръка 4. Да се увеличи броят на докторантите, осъществяващи мобилности по програми за дългосрочен академичен обмен.

Срок: постоянен.

През отчетния период 2017- май 2022 г. е реализирана една дългосрочна мобилност на докторант от докторската програма.

Постоянната комисия счита, че препоръката се изпълнява в съответствие с указанията.

2. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

СТАНДАРТ 1 ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.

1.1.1.

Постоянната комисия установи, че обучението по докторската програма е в съответствие с мисията, целите и вътрешните правила на Селскостопанска академия и ИАИ-София, формулирани в устройствените правилници на двете организации. Целите и задачите на докторската програма са определени в Квалификационната характеристика за докторската програма.

Постоянната комисия констатира, в пълното съответствие между спецификата на докторската програма „Организация и управление (земеделие)” и академичната среда в обучаващото звено. Спецификата на докторската програма е отразена в Квалификационната характеристика за образователна и научна степен “доктор” по докторска програма „Организация и управление (земеделие). Тя съдържа изискванията към подготовката на докторантите, разработването на учебния план, написването и защитата на дисертационен труд в областта на организацията и управлението на земеделското производство.

Целта на обучението по ДП „Организация и управление (земеделие) е да се подготвят висококвалифицирани научни, изследователски/преподавателски кадри, специалисти и експерти с опит в областта на организацията и управлението в земеделието, трансфера на наука и знания, подпомагащи взаимодействието и съвместното функциониране с икономиките на държавите, включени в разширяващия се Европейски съюз. Научното ръководство на докторантите се осъществява от хабилитирани и с компетенции по докторската програма учени от ИАИ. Същевременно, целият академичен състав на ИАИ е информиран и има пряко или косвено отношение към обучението на докторантите по програмата, чрез участието си в заседанията на Научния съвет, разширените експертни съвети, рецензирането на отчетите по плановите научно-изследователски проекти и участието в журита по защита на дисертациите.

1.1.2.

ПК установи, че цялостната дейност по обучението на докторанти в ИАИ – София е подчинена на институционална система за качество СОКОД. Тя е съобразена изцяло с действащата в страната нормативна уредба, свързана с трите степени на висше образование у нас, като следва международни признати стандарти. Основната цел на СОКОД е да повиши качеството при обучение на докторанти, чрез съблюдаване на европейските принципи за иновативно образование, посредством интегриране в европейската изследователска общност и гарантира постоянен мониторинг и устойчиво качество на обучението на докторантите. Отговорни за управлението на тази система за оценка на качеството структури в ИАИ са членовете на Дирекционния съвет (директор, заместник директор, ръководителите на научните отдели и научния секретар), както и научните ръководители на докторантите.

В ИАИ се осъществява редовен мониторинг, периодичен преглед и осъвременяване на докторска програма „Организация и управление (земеделие)“, като актуализирането е съобразено както с изискванията и промените в националната и на Селскостопанска академия нормативна база, така и с протичащите промени в аграрната сфера в Европейския съюз и в света.

В Доклада-самооценка няма информация за броя на планираните и проведените вътрешни проверки на оценяваната докторска програма. След допълнително запитване бе установено, че *през периода са проведени такива*. Управлението на образователните и научноизследователските дейности, свързани с ОНС „доктор“ се основава на тримесечните отчети (шестмесечни отчети за докторанти в задочна и в самостоятелна форма на обучение) и на годишните атестации на докторантите .

1.1.3.

ПК установи, че научната политика на ИАИ-София е в синхрон с актуализираната Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. и Закона за насърчаване на научните изследвания. Тя включва извършването на фундаментални и приложни научни аграрикономически изследвания, свързани със създаването на нови научни знания, продукти, трансфер на технологии и иновации в областта на аграрната наука.

Всички докторанти са включени в изпълнението на научноизследователските проекти на ИАИ-София и/или Института, в който работят. Активно се подпомага извършваната научноизследователска дейност, международната мобилност, участието в научни форуми и публикуването на резултати от изследванията в реномирани издания.

ПК установи, че има съответствие между спецификата на докторската програма „Организация и управление (земеделие)“ и академичната среда в обучаващото звено. Темите на докторантите в докторска програма „Организация и управление (земеделие)“ съответстват на проблематиката на докторската програма, посочена в квалификационната характеристика.

1.1.4.

Постоянната комисия установи, че взаимоотношенията между докторантите, докторанти и научни ръководители в ИАИ-София, се основават на Етичния кодекс в Института. Налице е процедура за решаване на всички възникнали казуси по Етичния кодекс пред Комисията по научна етика към ССА. В своята работа докторантите прилагат нормите на Европейския етичен кодекс за почтеност на научните изследвания.

ПК установи, че автентичността на публикациите и дисертационния труд се гарантира от научния ръководител при годишните атестации на докторанта, с писменото становище на научния ръководител и с гласуването на Научния съвет на научния отдел за готовността на дисертационния труд за защита, с рецензиите и становищата на членовете на научното жури за защита на дисертационния труд. Всеки докторант декларира достоверността и автентичността на научната си разработка. Приети са правила, които регламентират процедурите за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

ПК констатира, че за периода на акредитация не са открити документиращи случаи на дискриминация, изпитни измами и плагиатство по отношение на докторанти от ДП „Организация и управление (земеделие)“.

Изводи на ПК по стандарт 1:

По 1.1.1. ИАИ София организира обучение по докторската програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

По 1.1.2. Цялостната дейност за обучение по докторската програма е подчинена на институционалната система за оценяване на качеството на обучение на докторантите (СОКОД), чрез която се съблюдават европейските принципи за иновативно образование, позволяващи интегриране в европейската изследователска общност и се гарантира постоянен мониторинг и устойчиво качество на обучението на докторантите.

По 1.1.3. ИАИ София изгражда и прилага политика за осъществяване взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст.

По 1.1.4. ИАИ София прилага Етичен кодекс, осигуряващ академично единство и чрез който се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Приети са и са оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. През периода не са регистрирани прояви на дискриминация, както и на изпитни измами и плагиатство.

СТАНДАРТ 2 РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

2.1.1.

ПК констатира, че представената документация на ДП „Организация и управление (земеделие)” е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката и има ясно изразени очаквани резултати от обучението.

В ИАИ-София са налице официално приети и публично оповестени правила и процедури за разработване, утвърждаване и изменение на ДП. Има създадена организация и са приети стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация.

Документацията на ДП е релевантна на целите на ВО, дефинирани от Съвета на Европа. Резултатите от обучението и квалификацията са определени съгласно квалификационната рамка на Европейското пространство за ВО. Придобитата квалификация след успешно завършване на докторантурата е ясно формулирана и касае точното ниво, посочено в Националната квалификационна рамка за висше образование и Квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование.

Създадени са условия чрез докторската програма ИАИ-София да подготви висококвалифицирани специалисти, изследователи и експерти с опит в областта на аграрната икономика. Обучението по докторската програма „Организация и управление (земеделие)” се извършва от шатни, компетентни и висококвалифицирани хабилитирани учени с признати от националната и световна научна общност резултати, което е гаранция за съответствието на програмата с актуалните научни постижения в областта.

2.1.2.

ПК установи, че организацията на учебната и научноизследователската дейност е регламентирана в Устройствения правилник на ССА, Правилника за устройството, дейността и управлението на ИАИ-София и Указанията за работа на Научните съвети на ССА.

В ИАИ София е разработен и се прилага Стандарт за разпределение на дейностите по ДП. Учебната документация се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се и приема на съвет на научния отдел, обучаващ докторанта/докторантите, утвърждава се от НС в съответното научно направление, което се отразява с решение в Протокол на НС. Контролира се от научния секретар, Комисията за контрол върху процедурите за развитие на академичния състав в ССА, назначена от Председателя на ССА, за съответствие със ЗРАСРБ, Дирекция „Наука, образование и иновации” и Председателя на ССА.

Докторантите по специалност "Организация и управление (земеделие)" основно се реализират в структурните звена на ССА, във висши училища, в научноизследователските институции, в държавната администрация и др. структури от сферата на науката, управлението и практиката у нас и в чужбина. Представители на тези структури участват при обсъждане на учебната документация от Научен съвет по аграрна икономика към ССА.

ПК установи, че е налице широка партньорска мрежа и сътрудничество с чуждестранни образователни институции, в т. ч. по програма Еразъм+, както и с институции, организации и фирми от страната, даваща възможност за международни проучвания относно развитието на науката и пазара на труда.

В ИАИ София е разработен и се прилага Стандарт за разпределение на дейностите по ДП. В индивидуални планове на докторантите не са включени кредитни еквиваленти за съответните дейности.

За оценявания период 6 докторанти и 6 представители на практиката са участвали в обсъждането, изготвянето и актуализирането на учебната документация.

Няма информация и доказателства, че е въведена кредитна система

2.1.3.

ПК констатира, че документацията по докторската програма включва следния набор от документи:

Квалификационна характеристика на докторската програма, в която са посочени целите и задачите на докторската програма по отношение на овладяването на основни и специфични теоретични знания и умения на докторантите; възможностите им за научноизследователската работа и за дейности по дисертационното изследване, възможности за реализация на докторантите, както и структурата и организацията на учебния процес.

Индивидуален учебен план – подготовката и обучението на докторантите се извършва по Индивидуален учебен план. Учебният план се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се Научния съвет на научния отдел и се утвърждава от Научния съвет, определен със заповед на Председателя на ССА. Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години.

Отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план - в края на всяка учебна година докторантите представят пред съвета на първичното научно звено (научен отдел) отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план. Научният ръководител дава писмено становище за работата на докторанта пред съвета на първичното научно звено. Научният ръководител предлага, съвместно с докторанта, конкретизация на индивидуалния учебен план през следващата година. Съветът на първичното научно звено приема: становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта; предложение за атестация на докторанта, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на

научния ръководител; предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година; препоръки за по-нататъшното обучение по докторантурата. Направените предложения и препоръки се докладват на Председателя на ССА от Директора на института, за утвърждаване от Научния съвет по съответното направление.

Атестационен лист на докторанта – в него се представят резултатите от учебно-образователната дейност научно-изследователската работа на докторанта. Атестационният лист се представя пред съвет на научния отдел и Научния съвет, утвърдил докторантурата.

Всеки докторант получава Указания за изработване на Индивидуален учебен план, Препоръки за оценка на работата на докторанта, Препоръчителни изисквания за дисертационен труд, Препоръки за оформяне на автореферат.

2.1.4.

ПК установи, че ИАИ София поддържа връзка с професионални организации и висши училища. Налице са близки контакти по различни линии с потребители на кадри (сътрудничество в обучението, изследователската дейност и консултантска помощ), поддържат се тесни връзки с всички институти в системата на ССА и активно се съдейства на структурите на МЗ.

Институтът по аграрна икономика има дългогодишни партньорски взаимоотношения с Министерството на земеделието, Комисията по земеделие в Народното събрание, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на икономиката, Министерството на културата, Националната служба за съвети в земеделието, браншови асоциации, браншови синдикални организации и представители на агробизнеса.

Регистрирани са съвместни инициативи и изяви със заинтересувани страни – съюз на зърнопроизводители, фермери, местни инициативни групи, синдикати и др. – национални научни и международни конференции, семинари, кръгли маси и др. Членовете на академичния състав и обучаващите се в института докторанти участват в съвместни образователни и научни проекти с други университети и научни институти от страната и чужбина, финансирани от ССА и МОН и други институции, както и по линията на европейски и други международни програми, които са потенциални потребители на защитилите докторанти.

2.1.5.

Постоянната комисия установи, че Институтът по аграрна икономика има традиционно сътрудничество с голям брой сродни научно изследователски и университетски центрове. Хабилитираните по специалността учени и докторантите поддържат научни контакти в своята научноизследователска работа с редица научни институти и университети в страната и чужбина.

Създадени са условия за осъществяване на работни контакти, съвместни научно-приложни изследвания и разработване на международни проекти с научни колективи от чуждестранни научни центрове.

В ИАИ – София са предприети редица мерки по активизиране мобилностите на докторанти. През отчетния период е реализирана 1 дългосрочна мобилност от докторант по програма Еразъм+.

2.1.6

Постоянната комисия констатира, че като основно структурно звено в системата на ССА, ИАИ-София подлежи на наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията на докторската програма, в съответствие с основните нормативни документи. Тези процедури се осъществяват съобразно действащата система на ССА за

оценяване и поддържане на качеството на научно-изследователския процес, Правилника на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в ССА. Приемът и подготовката на докторантите в ИАИ-София се осъществява по акредитирани от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) докторски програми.

Цялостната организация по обявяването на конкурсите, комисиите, приема, обучението и процедурите по предварителни обсъждания и защита на дисертационните трудове се осъществява от научните отдели и Дирекционния съвет на ИАИ-София, Управителния съвет на ССА, Научен съвет по аграрна икономика към ССА и Дирекция „Наука, образование и иновации“ към ССА.

Цялата текуща документация е на разположение в сектор “Планиране и управление на човешките ресурси” под контрола на научния секретар на ПНЗ. Дирекция „Наука, образование и иновации“ към ССА съхранява личните досиета на докторантите и подава информация за актуалното състояние на докторантурите в МОН.

Изводи на ПК по стандарт 2:

По 2.1.1. ДП „Организация и управление“ (земеделие) е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката, особеностите на европейското и националното образователно пространство и има ясно изразени очаквани резултати.

По 2.1.2. В ИАИ София има организация и стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация, която периодично се анализира и обновява със задължителното съдействие на докторантите, потребители на кадри и други заинтересовани страни.

По 2.1.3. Докторската програма „Организация и управление“ (земеделие) е представена в ясна документация, която задава устойчиви цели и задачи на образователната и научната художествено-творческата, спортната дейности, обвързани с докторската програма. Документацията включва квалификационна характеристика, индивидуален учебен план, отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план, атестационен лист на докторанта.

По 2.1.4. При разработването на докторската програма се прави анализ на: възможните работни места, изводи от разговори с потенциални работодатели и от заключенията на национални и международни проучвания относно развитието на науката и пазара на труда.

По 2.1.5. Докторантска програма е сравнима с аналогични програми на други ВУ в България, ЕУ или извън ЕУ, позволяваща професионална мобилност на докторантите.

По 2.1.6. В ИАИ София са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с докторските програми.

СТАНДАРТ 3 ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

3.1.1.

ПК констатира, че обучението на докторантите по научната специалност "Организация и управление (земеделие)" се провежда в пълно съответствие със съвременните изисквания, посочени в нормативните документи и тенденциите в развитието на науката и образованието у нас и в света. На докторантите се предоставят възможности за обучение по чужд език, компютърна грамотност и др. чрез включване в курсове, индивидуално обучение и самоподготовка. Докторантите задължително

преминават обучение/консултации по дисциплини, свързани с темата на техните дисертации. Провеждат се консултации по разработваните научни проблеми. Съвременните методи за подготовка намират отражение и в начините, и в обхвата на дейностите с докторанти.

По време на обучението се предоставя възможност на докторантите за участие в различни национални и международни научни прояви и изследователски проекти. Докторантите активно участват и във вътрешноинституционалните семинари и открити дни в ИАИ-София, както и в други институти, университети и научни организации.

3.1.2.

В Правилника за развитие на академичния състав в ССА регламентират образователните и научноизследователските дейности на докторантите, като формите на тези дейности следва да съответстват на спецификата на докторските програми и са детайлизирани в индивидуалния план на докторантите. *ПК установи, че обучението на докторантите в ДП „Организация и управление (земеделие)” се осъществява чрез различни колективни и индивидуални форми, описани в индивидуалния им план. Изпълнението на дейностите е под контрола на научния ръководител.* Индивидуалните форми на обучение се прилагат при търсенето и запознаването с научна информация; участието в лекционни курсове и семинари; полагането на изпити по специализирани курсове и докторантски минимум; в процеса на разработване, обсъждане и защита на дисертационен труд; участието в национални и международни научни форуми; разработването и оформянето на научни доклади и публикации. Наред с индивидуалните форми на обучение в индивидуалния план са включват и обучения, свързани с професионалната област на дисертацията, както и курсове и семинари, развиващи специфични умения: участие в обучителни докторски семинари; участие в съвместни докторски програми за обмен с институти и университети в страната и чужбина; участие в национални и международни научноизследователски проекти на ИАИ съвместно с научните си ръководители; участие при обсъждане на дисертационни трудове и защиты; доклади и постери на национални и международни форуми.

3.1.3.

ПК установи, че докторантите изпълняват основните етапи в подготовката на дисертационния си труд, като периодично докладват резултатите от изследователската си дейност. Процедурата по контрола върху обучението на докторантите в ИАИ-София е регламентирана от Правилника за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия.

Докторантите се атестират от Научния съвет, утвърдил докторантурата, в края на всяка учебна година. Те представят пред Научния съвет на първичното научно звено отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта пред Научния съвет на първичното звено. От април 2022г. се към документацията на програмата се въвежда атестационен лист на докторанта, в който назначена от директора комисия да дава оценка на работата на докторанта за годината. Предложенията за атестация и конкретизация се утвърждават от Научния съвет по аграрна икономика към ССА.

Освен годишните отчети, задочните докторанти и докторантите на самостоятелна подготовка представят на шест месеца (а редовните докторанти на 3 месеца) пред ръководителя на първичното научно звено доклад за изпълнението на индивидуалния учебен план. Към доклада се прилага отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал. Въз основа на отчета на докторантите,

ръководителят на научния отдел представя доклад до Директора на Института, за изпълнението на дейностите от индивидуалния план на докторантите.

3.1.4.

ПК констатира, че докторантите участват в организирани семинари и открити дни в ИАИ-София, в други институти, университети и научни организации. На докторантските семинари в ИАИ, освен основните знания по методология и методика на научното изследване, докторантите се запознават със и усвояват съвременните достижения в областта на докторската програма.

3.1.5.

ПК установи, че Управителният съвет на ССА е приел правила и е създадена Комисия за разглеждане на жалбите от докторанти. Съгласно тях, всеки докторант има възможност да подаде жалба, сигнал, уведомление по въпроси, свързани с обичайните за научната институция дейности – образователни, научни, административни, битови и др. Комисията по жалбите, провежда процедура за разглеждане на всяка една жалба или сигнал в съответните срокове.

Комисията по жалбите събира, обобщава и анализира всички необходими доказателства, съставя констативен протокол и приема решение, което се предоставя на Председателя на ССА за утвърждаване. Подателят на жалбата се уведомява писмено за нейното разглеждане и взетото решение.

За периода 2017-май 2022 г. няма депозиран жалби от докторанти, обучавани по докторската програма „Организация и управление (земеделие“)“.

Изводи на ПК по стандарт 3:

По 3.1.1. Подготовката на докторантите в ДП „Организация и управление (земеделие)“ се реализира чрез съвременни образователни форми и методи и при използване научните постижения по докторската програма.

По 3.1.2. Докторантите се обучават посредством различни индивидуални и колективни форми при контрол от страна на научния ръководител за съблюдаване на индивидуалния план.

По 3.1.3. Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд, като периодично докладват пред семинар на обучаващото звено резултатите от изследователската си дейност.

По 3.1.4. ИАИ София използва ясни съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите.

По 3.1.5. В Института по аграрна икономика съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби от докторанти.

СТАНДАРТ 4 ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

4.1.1.

ПК установи, че в ИАИ са изградени структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата за

обучение на докторанти - от приема на докторантите до включително и след тяхната професионална реализация.

- В Правилника за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия, който е в пълно съответствие със Закона за висше образование, Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България се регламентира приема и обучението на докторантите, придобиването на образователната и научна степен „доктор“, отписването, отстраняването, правата и задълженията на докторантите и дипломирането.
- Цялостната организационна дейност по обявяването на конкурсите, състава на изпитните комисии, приемът, обучението и процедурите по предварително обсъждане и публична защита на дисертационни трудове се осъществява от научния отдел, Научния съвет на научния отдел, Научния съвет по аграрна икономика и Дирекция „Наука, образование и иновации“ на Селскостопанска академия.
- Необходимата информация се публикува на интернет страниците на Селскостопанска академия и на ИАИ-София - обявени места за прием, необходими документи и срокове за тяхното подаване, процедури за публична защита пред научно жури със съответните материали (автореферат, рецензии, становища), дати и място на провеждане и др.
- Заявките за редовна и задочна форма на обучение по докторската програма се изпращат ежегодно до 31 януари в ССА – отдел „Наука, образование и иновации“, която подава заявка за прием и обучение на докторанти за всяка учебна година, след разглеждане и одобряване на местата от Управителният съвет на Академията.
- Дирекция „Наука, образование и иновации“ на ССА изготвя дипломите за образователната и научна степен „доктор“ и „доктор на науките“ и поддържа регистър за издадените дипломи за научни степени на хартиен и електронен носител.

4.1.2.

Докторантите, независимо от формата на обучение се насърчават да участват в национални, двустранни и международни конкурсни и целеви научноизследователски проекти по различни програми, финансирани от ССА, МЗ, Фонд „Научни изследвания“ към МОН, частни фирми и международни организации.

ПК установи, че през периода 2017- 2022 г. обучаваните докторанти по докторска програма „Организация и управление (земеделие)“ са работили по проекти, свързани с тематиката на дисертационните им трудове - в 24 научноизследователски проекта към ССА, в 11 национални проекта и в 4 научни проекта, финансирани от чужди източници, като общият брой на участията им в проектите за периода е 39.

ПК установи, че е налице практика за регулярно включване на всички докторанти (100%), обучавани в съответна година, в научноизследователски проекти. Най-голяма активност е проявена през 2020 и 2021г. – 9 участия в научноизследователски проекти. Най-малък брой участия има през 2017 и 2018г.. (4).

Броят участия в научноизследователски проекти на 1 обучаван докторант през годините е съответно 2017г – 1(4/4); 2018 – 1,33 (4/3); 2019 – 2,5 (5/2); 2020- 3(9/3); 2021- 4,5 (9/2); 2022- 4 (8/2). Тенденцията е към увеличаване на активността на докторантите по отношение на работата по научноизследователските проекти.

4.1.3.

Постоянната комисия констатира, че научните структурни звена като основни обучаващи звена в докторската програма „Организация и управление (земеделие)“ предлагат много възможности и съдействат за реализиране на международно обучение в ОНС „доктор“. Основната европейска програма, посредством, която това обучение се

осъществява в европейски висши образователни институции е програмата ЕРАЗЪМ и наследилата я ЕРАЗЪМ+. Друга възможност дават програми COST, участието в обучения в институти и университети в други страни и участието в международни конференции.

ПК констатира, че през отчетния период 2017- май 2022 г. е реализирана една дългосрочна мобилност на докторант от докторската програма.

Постоянната комисия констатира, че на докторантите, обучавани в ИАИ-София в това число и по научната специалност „Организация и управление (земеделие)" се предоставя възможност да участват в научни и образователни форуми, с което да повишат квалификацията си, да придобият нови знания и практически умения, както и да обменят опит с други научни организации. Докторантите по докторската програма са участвали общо за акредитационния период в 32 научни форума. Преобладаващо е участието им в научни форуми, провеждани в чужбина (18 броя), повече от половина. ПК констатира, че всички докторанти, обучавани в съответна година участват в научни форуми, провеждани в страната и чужбина. Броят участия на 1 докторант по години е както следва: 2017г. – 0,25 (1/4); 2018 – 2 (6/3); 2019г. – 3,5 (7/2); 2020 – 1,66 (5/3); 2021- 1,5 (3/2); 2022 – 5 (10/2). Устойчива е тенденцията за увеличаване на броя на годишните участия на 1 докторант в научни форуми.

4.1.4.

Постоянната комисия установи, че административното обслужване на докторантите се извършва от ИАИ-София и Дирекция „Наука, образование и иновации" към ССА, която осъществява приема на документите на кандидата, изготвя заповеди за провеждане на конкурсни изпити и зачисляване в докторантура, заповеди за провеждане на изпити по индивидуалния план и съхранява досиетата на докторанта. В научния Институт съвместно със ССА са изготвени всички нормативни документи за обучението от приема до защита на дисертационните трудове.

През периода 2017-2022 г. са обучавани 6 докторанти по докторска програма "Организация и управление (земеделие)", 1 в самостоятелна и 5 в задочна форма на обучение. 4 са отчислените докторанти с право на защита. 2 от докторантите, защитили успешно дисертационните си трудове през оценявания период, са асистенти в ИАИ. Към момента на оценяване по тази докторска програма в ИАИ се обучават 2 задочни докторанти.

Изводи на ПК по стандарт 4:

По 4.1.1. ИАИ София осигурява процедури и практика за последователно прилагане на предварително определени и публикувани наредби, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на докторанта.

По 4.1.2. Създадени са правила и са осигурени възможности за включване на докторантите в изпълнението на изследователски проекти.

Относителен дял на докторантите, участващи в национални и международни научни проекти е 100%.

По 4.1.3. Осигурени са възможности за мобилност на докторантите, в т.ч. периоди на обучение в други ВУ или научни организации, участие в национални и международни научни форуми и др. За периода е реализирана 1 дългосрочна мобилност, броят участия на докторантите в научни форуми е 32.

По 4.1.4. Създадена е административна система за регистриране на хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти.

СТАНДАРТ 5 ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

В Институтът по аграрна икономика /ИАИ/ е създадена благоприятна среда за повишаване на професионалното равнище и квалификация на академичния състав: осигурена е нормативна база и организационна структура за развитие на академичния състав; атестирането на учените е обвързвано с научно-изследователската и административната им дейност; осигурен е достатъчен брой хабилитирани учени за осъществяване на висококачествена образователна и научноизследователска дейност; осигурена е приемственост и подмладяване на академичния състав; осигурени са политики, позволяващи приемственост в развитието на академичния състав и академичното израстване.

5.1.1.

ПК констатира, че ИАИ разполага с висококвалифицирани и хабилитирани учени в професионално направление 3.8. Икономика, което е предпоставка за качествената подготовка на обучаваните докторанти. Създадени са добри условия за извършване на научноизследователска и творческа дейност от научния състав, участващ в обучението на докторантите. Тези условия са регламентирани в Правилника за устройството, дейността и управлението на Института и Правилник за работата на Научните съвети по съответните научни направления в Института.

ПК констатира, че подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели с необходимата квалификация/компетентност в областта на оценяваната ДП. Спазени са изискванията на чл. 4, ал. 4 от ППЗРАСРБ във връзка с чл. 78, ал. 13 от ЗВО. Към момента на оценяване подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани и нехабилитирани учени – преподаватели на ОТД. Общият им брой е 7, двама от тях са на втори трудов договор.

Относно хабилитираните преподаватели ПК установи, че към момента на акредитация в обучението по докторската програма участват общо 5 хабилитирани учени, от които 2 са с придобита академична длъжност по научна специалност „Организация и управление на производството”, а 3 са с придобита академична длъжност по научна специалност „Икономика и управление”.

Двама от хабилитираните преподаватели, осигуряващи обучението в оценяваната докторска програма са на втори трудов договор. В предоставената документация по акредитацията липсва декларация, че лицата участват само в акредитацията на ИАИ – София, поради което при оценяването не се отчитат в броя на хабилитираните преподаватели.

Средната възраст на хабилитирания състав на първи ОТД е 63,66 години.

Към момента на оценяване 2 от хабилитираните учени на първи ОТД са професори, 1 – доцент. Относителният дял на професорите на първи ОТД в общия брой преподаватели, осигуряващи обучението в оценяваната докторска програма през 2022г. е 28,57% (2/7), а на доцентите - 14,28% (1/7). През оценявания период този показател

проявява тенденция към намаляване и при професорите (2017г. -44,44%, 2022г. - 28,57%), и при доцентите (2017г. – 22,22%, 2020г. – 14,28%).

Към момента на оценяване, броят на докторантите към хабилитираните преподаватели на първи основен трудов договор е 2/3, т.е. на 1 преподавател – 0,67 докторанта.

Относно нехабилитираните учени преподаватели, обезпечаващи подготовката на докторантите по оценяваната докторска програма, ПК констатира, че към момента на оценяване техният брой е 2 (главни асистенти, на първи основен трудов договор, един от тях с придобита специалност „Организация и управление (земеделие)“).

Средната възраст на нехабилитираните преподаватели към момента на оценяване е 49,5 години.

Относителният дял на нехабилитираните (гл.ас.) в общия брой преподаватели през 2022г. е 28,57%. В периода на оценяване тенденцията при този показател е към увеличаване (2017г.-11,11%; 2018г.- 22,22%; 2019г.-20%;2020-20%; 2021-22,22%).

Високата квалификация и професионален опит на академичния състав на ИАИ се потвърждават от резултатите при последната атестация на научните работници в системата на ССА за периода 01.05.2016 - 01.05.2020 г. Атестирани са 338 учени в системата на ССА, от които в ИАИ са атестирани 9 учени (от които 6 хабилитирани) – 3 главни асистенти, 3 доценти (1 на допълнителен трудов договор) и 3 професори. ПК се запозна с резултатите от атестацията и установи, че оценка на учените от ИАИ е над средната за ССА. От всички атестирани 9 научни сътрудника, 77,8% са с оценки над средната за ССА в съответната категория. От тях 6 хабилитирани (5 на първи ОТД) или 66,7% от атестираните хабилитирани лица на ОТД са с оценки над средната за ССА в съответната категория. От общо 9 бр. атестирани научни работници с отлична оценка са 2 бр., с мн. добра - 2 бр., с добра - 3 бр. и задоволителна – 2 броя. Общата оценка на Атестационната комисия е „много добър“ за научния състав на ИАИ спрямо институтите в рамките на ССА.

5.1.2.

ПК констатира, че общият брой на учените – преподаватели на първи основен трудов договор към 2022г. в ИАИ-София, обезпечаващи обучението на докторантите по оценяваната специалност е 5 - 2 професора, 1 доцент, 2 главни асистенти. Средната им възраст е 58г. Четирима от преподавателите са с придобита научна специалност в направление 3.8 Икономика, 1 е в направление 3.7 Администрация и управление.

ПК след като се запозна с предоставената информация констатира, че през оценявания период преподавателите, осигуряващи обучението по докторска програма „Организация и управление (земеделие) имат много добри резултати по отношение на научноизследователската, научно-приложна, учебно-образователна, научноорганизационна и експертна дейности. Те са осъществили разнообразни форми на НИД, вкл. участия в проекти, в научни форуми, имат публикации и цитируемост, вкл. в издания с импакт фактор и импакт ранг. ПК направи следните констатации:

- Броят на проектите с участие на преподаватели на първи ОТД е 53 (21 вътрешни, 5 международни, 27 национални проекта), като преобладаващо е участието им в национални проекти 51%. Данните показват относително постоянен брой вътрешни проекти с участието на преподаватели от ДП (4 участия до 2020г и в последствие броят на участията намалява - 2021г.-3; 2022г. - 2). Наблюдава се трайна тенденция в броя на международни проекти – по 1 годишно след 2017г.

- Всички преподаватели на първи ОТД, осигуряващи обучението в ДП „Организация и управление (земеделие)” участват в научни проекти. Общият брой на участията за оценявания период е 136, от тях 69 са участията в национални научни проекти, 50 участия във вътрешни проекти и 17 участия в международни проекти. Данните показват относително постоянен брой участия на година на един преподавател в научни проекти - 3, с изключение на първата година от оценявания период 1,63. Средният брой участия на преподавател на първи ОТД в научни проекти за целия оценяван период е 2,88
- Общият брой участия в научни форуми на преподаватели на първи ОТД, осигуряващи обучението в ДП „Икономика и управление (земеделие)” е 118. Преобладават участия в научни форуми в страната (79); 39 са участията на преподавателите в научни форуми в чужбина. Средният брой участия на един преподавател в научни форуми е променлив през годините на оценявания период. Най-голяма активност е проявена през 2018г., когато средния брой участия на един преподавател е 3,88, най-нисък е броя на участията през епидемиологичната 2020г.-0,89. Към момента на оценяване, средният брой на участията в научни форуми отново бележи ръст (за 2022г. се отчитат 3,4 среден брой участия на 1 преподавател). Средният брой участия на преподаватели в научни форуми за целия период на оценяване е 2,6
- Общият брой публикации в страната на преподавателите на първи ОТД, осигуряващи обучението в ДП „Организация и управление (земеделие)” е 145 за периода 2017-2022г. От тях 19 монографии, 11 студии, 76 статии, 37 научни доклада, 2 учебни пособия (учебник/помагало). Данните показват относителен ръст на средногодишния брой на публикациите на един преподавател. (2017г.- 1,38; 2018г. – 3,13; 2019г. – 3,89; 2020г.- 2,33; 2021г. – 2,38; 2022г. – 6,8). Средногодишният брой публикации в страната на 1 преподавател за целия период на оценяване е 3,3. Публикациите са в областта на докторската програма.
- Публикациите в чужбина са 109 броя, в т.ч. 45 статии, 32 студии, 21 научни доклада; 11 монографии. По показател „средногодишен брой публикации в чужбина на един преподавател” е налице един относително постоянен брой публикации (2,2-3,4). Изключение се наблюдава през 2018 и 2019г, когато средния брой публикации на един преподавател е под 2. Средногодишният брой публикации в чужбина на 1 преподавател за целия период на оценяване е 2,4. Публикациите са в областта на докторската програма.
- Средният брой публикации в научни списания, индексирани в световната база данни Web of Science и Scopus е 74. Средногодишният брой публикации на един преподавател е относително постоянен (около 1-2), с изключение на чувствителното нарастване през 2022г. (2017г – 0,75; 2018г. – 1,63; 2019г. – 2; 2020г.- 0,67; 2021г. – 1; 2022г. – 4,6).
- Общият брой цитирания на публикациите на преподавателите на първи ОТД, осигуряващи обучението по ДП за периода 2017-2022 г. е 278 броя, от които 151 са цитиранията в издания с импакт фактор и импакт ранг. Тенденцията е към нарастване на средногодишният брой цитирания на 1 преподавател. Рязък скок се наблюдава през 2022г. – средно 16.2 цитирания на 1 преподавател. Средният брой цитирания на 1 преподавател за целия период на оценяване е 6,6.
- Преподавателите на първи ОТД, осигуряващи обучението в ДП „Организация и управление (земеделие)” се възползват от осигурените възможности за академична мобилност. За оценявания период, по програма Еразъм+, са

реализирани общо 6 изходящи мобилности, 5 от които с цел обучение. По други международни споразумения са осъществени 2 мобилности с цел преподаване. Входящите мобилности на преподаватели, в областта на ДП, са 2, с цел обучение.

5.1.3.

ПК констатира, че учените – преподаватели от ИАИ, осъществяващи обучението на докторантите има утвърдени практики и успешни изяви в обучението на докторанти, в т.ч. по оценяваната ДП, по-съществените от които са: представяне на резултатите от научната продукция на преподаватели и докторанти чрез изяви на международни и национални научни форуми; участие в научни журита за оценка на дисертации за ОНС „доктор“ и конкурси за заемане на академични длъжности, рецензенти на научни публикации, проекти и отчети по различни програми, където са натрупали много ценен опит по отношение на докторантурите, лектори на ежегодни открити дни. Преподавателите от докторската програма са участвали в 11 научни журита за придобиване на ОНС „доктор“, имали са 11 участия в конкурси за академична длъжност „главен асистент“, в 1 конкурс за академична длъжност „доцент“ и в 1 конкурса за професор. За компетентното ниво на учените, свидетелстват участията им в работни групи на национално и европейско ниво. В периода 2017-2022 г. учените са участвали в експертен съвет по аграрна икономика към ССА, в 1 научен съвет, в 33 редакционни колегии, 44 организационни комитети и 43 участия в експертни и консултативни работни групи.

Изводи на ПК по стандарт 5.1:

5.1.1 Обучаващото звено разполага с нормативно регламентирания минимум от преподаватели с квалификация по ДП. Спазени са изискванията на чл. 4, ал. 4 от ППЗРАСРБ (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2018 г., в сила от 06.07.2018 г.) във връзка с чл. 78, ал. 13 от ЗВО. Подготовката на докторантите в ИАИ в към момента на оценяване се осъществява от общо 7 хабилиитирани и нехабилиитирани преподавателя, от тях двама са на втори трудов договор. С изключение на 1, всички останали преподаватели са с придобита квалификация в ПН 3.8 Икономика.

Хабилиитираните преподаватели на първи ОТД към 2022г. са 3 (2 професора и 1 доцент), нехабилиитираните – 2 (гл.асистент). Средната възраст на хабилиитирания състав на първи ОТД е 63,66 години. Средната възраст на нехабилиитираните преподаватели към момента на оценяване е 49,5 години.

Относителният дял на хабилиитираните учени на първи основен трудов договор и с компетенции в професионалното направление на докторската програма (3.8 Икономика) към общия брой хабилиитирани лица е 3/5 или 60%. Относителният дял на хабилиитираните преподаватели на първи основен трудов договор към общия брой преподаватели по докторската програма е 3/7 – 43%.

5.1.2 Квалификацията и професионалният опит на преподавателите осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания. Има разработени изисквания за оценка на научната продукция на академичния състав. Преподавателите осъществяват разнообразни форми на НИД, вкл. участия в проекти, в научни форуми, имат публикации и цитируемост, вкл. в издания с импакт фактор и импакт ранг. Преподавателите от обучаващото звено се възползват от осигурените възможности за академична мобилност по програма Еразъм+, по която са реализирани 6 изходящи мобилности. По други международни споразумения са осъществени 2 мобилности.

5.1.3 Академичната колегия на ИАИ - София има утвърдени практики и успешни изяви в обучението на докторанти. в т.ч. по ДП Организация и управление (земеделие).

Критерий 5.2. Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея

5.2.1

ПК констатира, че през оценявания период хабилитираните преподаватели, обезпечаващи обучението на докторската програма „Организация и управление (земеделие)” са 7. От тях 3 са с квалификация по ДП, а 4 са с компетентност по докторската програма. През оценявания период са пенсионирани 2 преподавателя, един от хабилитираните преподаватели с квалификация по ДП и един от хабилитираните преподаватели с компетентност по ДП.

ИАИ е представило списък само с тези публикации, които са пряко обвързани и ориентирани към научното направление на докторската програма "Организация и управление (земеделие)".

Обобщените данни на научноизследователската дейност на хабилитираните преподаватели, осигуряващи обучението по ДП „Икономика и управление (земеделие)” в ПН 3.8 Икономика са отразени в табл. 1 .

Табл.1.

Научноизследователска дейност на хабилитираните преподаватели в докторска програма „Организация и управление (земеделие)” за периода на акредитация (2017- 2022)

Преподаватели, бр.	Публикации, бр.			Цитирания в издания с импакт фактор или импакт ранг, бр.	Участия в научни проекти, бр.			
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания без импакт фактор или импакт ранг	Общо		Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Общо
Хабилитирани преподаватели с квалификация по ДП - 3	25	38	63	29	5	1	10	16
Хабилитирани преподаватели с компетентност по ДП - 4	35	102	137	47	11	10	14	35

Общият брой публикации на хабилитираните учени за целия период на оценяване е 200. От тях 60 публикации са в научни издания, реферирани и индексирани в Web of Science и Scopus и 140 публикации са в издания без импакт фактор или импакт ранг. Относителният дял на публикациите, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в Web of Science и Scopus, спрямо общия брой на публикациите на същите по специалността е 30%.

По-голяма е публикационната активност на преподавателите с компетентност по ДП. Броят на техните публикации е 137 (69% от общия брой публикации). От тях 35 публикации (26%) са в издания с импакт фактор или импакт ранг.

Хабилитираните преподаватели с квалификация по ДП имат по-малка публикационна активност, но с по-голям относителен дял на публикациите в издания с импакт фактор и импакт ранг. Общият брой на техните публикации на е 63, като от 25 от тях са в издания с импакт фактор или импакт ранг (40%).

Общият брой цитирания на публикациите на хабилитираните преподаватели за периода 2017-2022 г. е 76 броя. Средно за 1 година цитиранията на хабилитирани преподаватели са 12,67 броя, а средногодишния брой цитирания на 1 хабилитиран преподавател е почти 2 - 1,81. По-голям е относителният дял на цитиранията на хабилитираните преподаватели с компетентност по ДП - 62% (47 от общо 76 цитирания).

За периода на оценяване хабилитираните преподаватели са участвали в 51 проекта. От тях 35 участия в научни проекти са реализирали хабилитираните преподаватели с компетенции по докторската програма. Десет от научните проекти, в които са участвали преподавателите с компетентност по ДП са международни. Хабилитираните преподаватели с квалификация по докторската програма имат общо 16 участия в научни проекта, 1 от които е международен.

5.2.2

Оценката на научноизследователската дейност на докторантите в ДП „Организация и управление (земеделие)” обобщено е представена в таблица 2.

ПК констатира, че общият брой на публикациите на докторантите от оценяваната ДП, в т.ч. съвместни публикации с преподаватели от катедрата, за акредитационния период е 11, от които 9 публикации (81,82%) в страната и 2 публикации (18,18%) в чужбина. Съвместните публикации с преподаватели от обучаващото звено са 8 (73%).

Публикувани са 1 монография (в страната), 2 студии (в чужбина), 6 статии (в страната), 2 научни доклади (в страната). В структурата на публикациите най-голям е дялът на публикуваните статии (55%).

Табл.2

Научноизследователска дейност на докторантите в докторската програма за периода на акредитация

Обучавани докторанти, бр.	Публикации, бр.			Участия в научни проекти, бр.			Участия в научни форуми, бр.		
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания без импакт фактор или импакт ранг	Общо	Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Национални	Международни	Вътрешно-институционални
6	2	9	11	11	4	24	8	18	6

Средният брой публикации на един докторант (от общо обучавани докторанти, независимо коя форма в съответната година) е 1,83. Стойността на този показател по години е непостоянна. Най-висока през 2020г. – 1,33, а най-ниска през 2018г. – 0,33, през 2021 и 2022 няма публикации от докторантите.

ПК установи, че в съответствие с утвърдената и прилагана вътрешна нормативна уредба, ИАИ включва всички докторанти (100%) в научноизследователски проекти, като им поставя конкретни научни задачи в зависимост от спецификата на проектите. За оценявания период са отчетени 39 участия на докторанти в изследователски проекти, като най-голям е броя на участията във вътрешноинституционални проекти – 24 (62%). Сравнително слабо е участието на докторантите в международни проекти. Общо за периода на оценяване се отчитат 4 участия (средно 1 проект годишно за 2019, 2020, 2021, 2022г..).

Популяризирането на резултатите от изследователската работа на докторантите е свързано и с участието им в различни научни форуми. ПК констатира, че са осъществени са 32 участия, от които 8 участия (25%) са в национални научни форуми, 46 (56%) международни и 6 (19%) вътрешноинституционални. Най-голямо е участието в научни форуми през 2022г (10 участия). ИАИ организира извънаудиторни дейности и публични събития, на се предоставя възможност на докторантите да популяризират научната си продукция.

Актуалните научно-приложни цели и задачи, и прилаганите новаторски практики при интерпретиране на данни и анализиране на резултати се доказват чрез цитиранията на публикациите на докторантите. От предоставената документация по акредитацията ПК установи, че докторантите по тази специалност имат 2 цитирания, в публикации в нереферирани издания с научно рецензиране.

Изводи на ПК по стандарт 5.2:

Общият брой публикации на хабилитираните учени за целия период на оценяване е 200. От тях 60 публикации са в научни издания, реферирани и индексирани в Web of Science и Scopus и 140 публикации са в издания без импакт фактор или импакт ранг. Относителният дял на публикациите, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в Web of Science и Scopus, спрямо общия брой на публикациите на същите по специалността е 30%.

По-голяма е публикационната активност на преподавателите с компетентност по ДП. Броят на техните публикации е 137 (69% от общия брой публикации). От тях 35 публикации (26%) са в издания с импакт фактор или импакт ранг.

Хабилитираните преподаватели с квалификация по ДП имат по-малка публикационна активност, но с по-голям относителен дял на публикациите в издания с импакт фактор и импакт ранг. Общият брой на техните публикации на е 63, като от 25 от тях са в издания с импакт фактор или импакт ранг (40%).

Общият брой цитирания на публикациите на хабилитираните преподаватели за периода 2017-2022 г. е 76 броя. Средно за 1 година цитиранията на хабилитирани преподаватели са 12,67 броя, а средногодишния брой цитирания на 1 хабилитиран преподавател е почти 2 - 1,81. По-голям е относителният дял на цитиранията на хабилитираните преподаватели с компетентност по ДП - 62% (47 от общо 76 цитирания).

За периода на оценяване хабилитираните преподаватели са участвали в 51 проекта. От тях 35 участия в научни проекти са реализирали хабилитираните преподаватели с компетенции по докторската програма. Десет от научните проекти, в които са участвали

преподавателите с компетентност по ДП са международни. Хабилитираните преподаватели с квалификация по докторската програма имат общо 16 участия в научни проекта, 1 от които е международен.

5.2.2. В ИАИ са осигурени необходимите условия за научноизследователска дейност на докторантите. През периода са публикувани общо 11 научни публикации от докторанти, от които 2 - в научни издания, индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Web of Science и Scopus и 9 в издания без импакт фактор или импакт ранг. Преобладават публикациите в страната (9 броя, 81,82%). В структурно отношение най-висок е дела на публикуваните статии (6 статии, 55%). Съвместните публикации с преподаватели от ИАИ са 8 (73% от всички публикации). Докторантите от оценяваната ДП имат 39 участия на докторантите в изследователски проекти, от които 35 са участията във вътрешни и национални проекти. От предоставената от обучаващото звено информация е видно, че са осъществени 32 участия на докторанти от ДП в научни форуми, от които 8 национални, 18 международни и 6 вътрешноинституционални. Публикациите на докторантите по тази специалност имат 2 цитирания в публикации в неререферирани издания с научно рецензиране.

СТАНДАРТ 6 „УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ

Критерий 6.1. „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“

6.1.1.

ПК установи, че ИАИ разполага с необходимата материално-техническа база и оборудване за обучение и изследователска дейност на докторанти по докторска програма „Организация и управление (земеделие)“ в съответствие със спецификата на научната специалност; осигуреността на докторанти с работни места е 100%.

ПК констатира, че през периода 2017-2021 г. значително е обновена компютърната база на института, което в съвременното информационно общество и предвид характера на научноизследователската работа в института е от водещо значение. В периода със средства от международни проекти, договорни задачи и конкурсни целеви проекти, е закупен значителен брой ИКТ оборудване. Ползваните компютри в момента са 31, което означава, че всеки служител разполага с персонален компютър. Всички компютри са свързани в мрежа и има неограничен достъп до Интернет. Институтът разполага с 3 копирни машини, 21 принтера, 10 скенера, 19 лаптопа, 2 таблета, 6 мултифункционални устройства, 2 мултимедии (проектори) + малка преносима(за командировки), 1 екран и 1 Инт. Дисплей New Line TT-7519RS; 12 пакета Windows и 13 офис пакети. Своевременно се набавят необходимите консумативи за поддържане в работен режим на цялата компютърна база.

ПК установи, че ИАИ разполага с 22 обзаведени работни кабинета и 2 зали, оборудвани с мултимедийни проектори, дъска за преподаване и флипчарт.

ИАИ има добра осигуреност със софтуер, с учебни и други информационни материали, който е достъпен за докторантите и учените и се използва в учебния и изследователския процес. Основно приложение намират Microsoft Office, SPSS, DEA (Анализ с обхват на данни), Frontier (Стохастична производствена граница). Широко се използват интерактивни методи и мултимедия при подготовката на докторанти, за което помага и оборудването на залите с 2 мултимедийни проектори.

6.1.2.

Постоянната комисия констатира, че за провеждане на научноизследователската и научно-приложната си дейност, както и за обучение на докторанти, консултации и информационно обслужване по научната специалност, Институтът разполага с добра материално-техническа база, в т.ч. административна сграда с голям брой кабинети за творческа работа; 2 бр. зали за обучение и научни прояви на различно ниво; помещения за информационно обслужване и консултации; компютри, e-mail и интернет. Осигуряват се необходимите разходи за осъществяване на обучението, изследователската работа и провеждането на дейности, необходими за подготовката на дисертационните трудове. При планирането на работата в научните отдели се дава приоритет на дейностите по подпомагане работата на докторантите. Наличната материално-техническа база и оборудване са предпоставка за провеждането на изследвания, заложи в индивидуалните планове на докторантите.

Докторантите имат достъп до съвременни информационни източници, които съществено подпомагат тяхната подготовка.

На докторантите се дава възможност да участват в национални и международни научни форуми, където могат да осъществяват контакти с водещи специалисти в областта на техните изследвания.

6.1.3.

Постоянната комисия констатира, че на докторантите е осигурена възможност да използват библиотечния фонд на Централна селскостопанска библиотека (ЦСБ).

ПК констатира, че ИАИ има добра осигуреност със софтуер, с учебни и други информационни материали, който е достъпен за докторантите и учените и се използва в учебния и изследователския процес. Основно приложение намират Microsoft Office, SPSS, DEA (Анализ с обхват на данни), Frontier (Стохастична производствена граница).

ИАИ разполага с възможността да ползва ресурсите на Централната селскостопанска библиотека, която до 2019 г. бе част от ИАИ. Централната селскостопанска библиотека е най-голямата в страната специализирана библиотека в аграрната област и има библиотечен фонд от около 500 000 тома специализирана литература.

ПК установи, че докторантите имат достъп до най-модерни и съвременни информационни източници, които съществено подпомагат тяхната подготовка. Те ползват информационната база данни на СЗСИ, МЗХ, данни от Евростат, НСИ, САПИ, НССЗ. В сървъра на института се намира богата информация от официални статистически източници /Агростатистика, НСИ/, годишните аграрни доклади на МЗ, методически разработки, доклади и материали от конференции и кръгли маси, завършени научни проекти и др. информация, резултат от усилията на целия научен потенциал на института. Цялата информация, публикувана в сървъра периодично се осъвременява.

На докторантите се предоставят данните от проведените в ИАИ анкетни проучвания и им се осигурява възможност за провеждане на собствени изследвания.

6.1.4.

ПК констатира, че в ИАИ докторантите нямат ограничение за публикуване на резултатите от научната дейност в реферирани и рецензирани списания. Докторантите имат възможност да публикуват резултатите от работата си върху дисертационния труд по съответстващ на докторската програма начин.

Обучаващото звено и/или научната институция в цялост поддържа специфични форми за популяризиране резултатите от изследователския труд на академичния състав, студентите и докторантите.

Докторантите по програмата най-често публикуват статиите си в сп. „Икономика

и управление на селското стопанство”, което е единственото в страната специализирано научно издание за аграрикономически изследвания..

За популяризиране на резултатите от изследванията, докторантите могат да ползват интернет сайта на института: <http://www.iae-bg.com/>.

Докторантите и членовете на обучаващото звено имат условия и стимули да представят резултатите от изследователската си работа чрез публикационна или друга съответстваща на профила на докторската програма активност.

ИАИ осигурява възможността за публикуване на резултатите от научноизследователската работа на докторантите в национални и чуждестранни научни списания. Подготвените от докторантите публикации се обсъждат с научния ръководител и с други хабилитирани в научната специалност учени, като се посочват допуснатите пропуски и се дава съгласие за публикуване в съответното научно списание.

ПК констатира, че на интернет страницата на ИАИ е създадена рубрика „Научни изяви”, в която своевременно се обявяват предстоящи научни конференции, семинари, срещи, кръгли маси и други форуми, организирани от или с участието на ИАИ.

През отчетния период докторантите, обучавани в ИАИ-София по докторска програма „Организация и управление (земеделие)“ имат общо 22 участия в международни и национални научни конференции.

Анализът на публикационната активност на докторантите е представен в Стандарт 5, Критерий 5.2.

Изводи на ПК по стандарт 6:

По 6.1.1. ИАИ разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, компютри, библиотечни места и др., които позволяват на докторантите от ДП ОУ (земеделие) да работят активно и да развиват своя научноизследователски потенциал. Този капацитет нараства през периода на акредитация.

По 6.1.2. Осигуряват се необходимите разходи за осъществяване на обучението, изследователската работа и провеждането на дейности, необходими за подготовката на дисертационните трудове. При планирането на работата в научните отдели се дава приоритет на дейностите по подпомагане работата на докторантите. Наличната материално-техническа база и оборудване са предпоставка за провеждането на изследвания, заложи в индивидуалните планове на докторантите.

По 6.1.3. Докторантите от ДП са обезпечени с научни издания, налични в библиотечния фонд на Централна селскостопанска библиотека (ЦСБ), която до 2019 г. е част от ИАИ - София, като броят им нараства устойчиво през периода на акредитация. Докторантите имат свободен достъп до световни научни бази данни, което осигурява информационно тяхната изследователска дейност.

По 6.1.4. Научноизследователската дейност на докторантите от оценяваната ДП се стимулирана от ИАИ чрез публикуване на техните резултати в собствени издания и организиране на научни събития и форуми.

СТАНДАРТ 7 УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

ПК констатира, че в ИАИ съвместно със ССА се съхранява и администрира цялостната информация по обучение и реализация на докторантите.

7.1.1.

Постоянната комисия констатира, че обучението по докторска програма "Организация и управление (земеделие)" стриктно следва стандартите за осигуряване на качеството, отразени в правилата за управление на качеството на обучение на докторантите в ИАИ, разписани във всички нормативни документи, касаещи обучението на докторанти. Академичният състав на ИАИ поддържа контакти с основните потребители на кадри, като мнението им се взема предвид за подобряване на обучението и реализацията на докторантите.

ПК установи, че докторантите в ИАИ се обучават по индивидуални учебни планове, които се приемат по утвърдения в Правилника за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия ред: индивидуалният план се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се от Научния съвет на научния отдел и се утвърждава от съответния Научен съвет по аграрна икономика, определен със заповед на Председателя на ССА. Изпълнението на учебния план се отчита на всеки 6 месеца и на всяка календарна година. При необходимост в хода на обучението на докторанта индивидуалният учебен план се актуализира.

За периода 2017- май 2022 г. 4 от 6 обучавани докторанта по докторска програма „Организация и управление (земеделие)“ в ИАИ са отчислени с право на защита. Двама са в третата година на своето обучение.

Постоянната комисия констатира, че пълната документация от текущите форми на контрол (три-, шестмесечни и годишни отчети) се съхранява в отдел Планов и човешки ресурси под контрола на научния секретар на Института, а тази от заключителните етапи от процедурата за придобиване на ОНС „доктор“ - в ИАИ-София и Дирекция „Наука, образование и иновации“ на ССА.

Докторантите участват в заседанията на Научния отдел и имат възможност да изкажат своите предложения и мнения за обучението и свързаната с това учебна документация. На заседанията задължително се води протокол, който се пази в архива на ИАИ-София.

ПК установи, че не са правени анкети сред докторантите, защото се поддържа постоянна връзка с тях чрез семинарите и индивидуалните срещи, при които мнението им се взема под внимание. През 2019 г. е иницирана среща на всички докторанти с хабилитираните учени и с ръководството на ИАИ, на която докторантите имат възможност лице в лице да изкажат мнението си за обучението, да посочат евентуални проблеми и да направят предложения. Мнението на членовете на научните отдели е, че докторантите са удовлетворени от обучението. Като доказателство може да се приеме фактът, че четирима от пет защитили докторанти продължават успешно академичното си развитие, следвайки стъпките на научно израстване.

ПК констатира, че е установена практика в ИАИ е да се организират периодични срещи между докторанта, научния ръководител, ръководителя на ПНЗ и научния секретар през периода на обучението, относно задачите от индивидуалния план. Регулярно от ССА докторантите получават информация за обучения, семинари, конференции, мобилности, проекти и програми, в които могат да участват.

Част от отчислените с право на защита докторанти намират професионална реализация в областта на своите компетенции и продължават научната си кариера. Това показва, че докторантите възприемат средата, в която са обучавани за благоприятна и желаят да продължат работата си в своята научна област.

7.1.2.

Периодични анализи на провеждането на политиката за управление на качеството на образователния процес при обучението на докторантите се извършват на ниво първично научно звено и Научен съвет. Обсъждат се възникнали проблеми в

обучението на докторантите, като се вземат под внимание оценките на научните ръководители на докторантите и на самите докторанти. Гласуват се коригиращи мерки и срокове за осъществяването им. Всички проведени Научни съвети на научния отдел се протоколират и се следи за изпълнение на взетите решения, за промени в документацията на докторските програми.

Научния съвет към ССА приема докладите за изпълнение на направени препоръки при програмна акредитация на докторски програми.

Изводи на ПК по стандарт 7:

По 7.1.1 ИАИ има изградени работещи практики по събиране и анализиране на информация за налични ресурси в подкрепа на обучението на докторантите и тяхното кариерно развитие. Тези ресурси са достъпни за всички докторанти в Института, в т.ч. и за тези по оценяваната ДП "Организация и управление (земеделие)".

По 7.1.2 Периодично се обсъждат и огласява публично резултатите относно процесите по управление на качеството на обучение в докторските програми, потребностите на докторантите и препоръките за промяна. Тази политика се прилага и по отношение на оценяваната ДП "Организация и управление (земеделие)".

СТАНДАРТ 8 „ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНОСТТА“

Критерий 8.1. „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти.“

8.1.1.

ПК установи, че ИАИ осигурява устойчива среда за публикуване на различни видове информация и документация, свързана с докторската програма "Организация и управление (земеделие)".

ПК констатира, че конкурсите за кандидатстване се обявяват публично на сайта на Института, на сайта на ССА и в Държавен вестник. Интересуващите се могат свободно да получат информация за условията и сроковете за кандидатстване от експертите, организиращи обявяването на конкурсите в Института. На сайта са публикувани и редица нормативни документи, касаещи обучението на докторантите.

Информация за провеждане на форуми, курсове за обучение на докторанти, програми за мобилности, семинари, работни срещи и други се публикува на сайта на ССА (www.agriacad.bg).

Обществена информираност относно резултатите от външната оценка на качеството е осигурена чрез публикуване на решенията и препоръките на НАОА относно процедурата за програмна акредитация на ОНС „доктор“ по докторска програма (www.neaa.government.bg).

8.1.2.

ПК установи, че докторантите могат да се възползват от международната програма ЕРАЗЪМ+. Това е програма на Европейската общност, която дава възможност за краткосрочна мобилност за обучение или практика в страна, членка на ЕС или асоциирана към програмата (Турция, Македония, Лихтенщайн). Право на участие имат докторанти в редовна или задочна форма на обучение. Докторантите могат да участват в програма COST. Информация за програмите е достъпна на сайта на ССА.

Кандидатстването за мобилност се извършва ежегодно, като публична информация относно възможностите за мобилност и процедурата за кандидатстване

може да бъде намерена на интернет страницата на ССА, раздел “Наука и образование“. Подписани са междуинституционални споразумения с научни организации от 11 страни (<https://www.agriacad.bg/bg/interinstitutional-agreements-and-mobilities/interinstitutional-agreements>), позволяващи мобилности на докторанти в университети от различни страни.

Същевременно ИАИ за периода 2017-2021 г. има подписани 13 междуинституционални споразумения за сътрудничество с университети, научни институти и други научни организации.

8.1.3.

Иновационните и по-значими резултати от научните изследвания на докторантите намират подходящо представяне чрез публикуването им в реномирани научни списания и участия в престижни научни форуми у нас и в чужбина. Те се оформят като научни доклади, статии, съобщения, резюмета, постери и дисертационни трудове.

ПК установи, че за периода 2017-2021 г. докторантите по докторска програма "Организация и управление (земеделие)" са участвал в научни форуми в страната (14) и чужбина (18).

Изводи на ПК по стандарт 8:

По 8.1.1. Актуална информация за процедурата по кандидатстване за ДП "Организация и управление (земеделие)", както и цялата документация, съпътстваща жизнения цикъл на докторант е публично достъпна в сайта на Института, на сайта на ССА и в Държавен вестник.

По 8.1.2. Начините, условията и сроковете за участие по програма "Erasmus+" са публично достъпни в съответните раздели в сайта на ССА. Селскостопанска академия и партниращи университети или научни институти са представени на интернет страницата на ССА. Подписани са междуинституционални споразумения с научни организации от 11 страни. ИАИ има подписани 13 междуинституционални споразумения за сътрудничество с университети, научни институти и други научни организации

По 8.1.3. Осигурени са възможности за представяне на иновационните резултати по докторската програма пред широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина и са популяризирани получените от тях резултати както на национално, така и на международно равнище

СТАНДАРТ 9 ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1.

ПК констатира, че докторската програма подлежи на редовен мониторинг и осъвременяване.

От предоставената документация е видно, че обучението на докторантите в ИАИ – София се осъществява по индивидуален учебен план, изготвен от научните ръководители с участие на докторантите. В него се определят темата на дисертационния труд, изпитите и сроковете за полагането им, посещението на лекции и упражнения, участие в курсове, семинари, конференции и други публични изяви, график на тримесечните и годишни отчети, етапите и сроковете за експерименталната работа и цялостното оформяне на дисертационния труд.

Актуализацията на докторската програма е съобразена с развитието и усъвършенстването на методологията при научните изследвания, както и с нуждите на практиката.

Съдържанието на учебните планове периодично се обсъжда и осъвременява.

ПК констатира, че наблюдението, анализът и оценяването на докторската програма се извършва на няколко равнища: Научен съвет на научен отдел; Дирекционен съвет на ИАИ-София; Научен съвет по аграрна икономика към ССА; Дирекция „Наука, образование и иновации“ на ССА, която координира и организира обучението на докторанти в структурните звена на ССА.,

9.1.2.

Въз основа на предоставената документация и информация, ПК установи, че ИАИ перманентно полага усилия и извършва дейности, насочени към повишаване на ефективността на докторска програма „Икономика и управление (земеделие)“. Актуализирането на съдържанието на учебната и научноизследователската дейност на докторската програма се инициира по предложение на докторантите и техните научни ръководители. Предложенията се внасят за разглеждане на Научен съвет на научния отдел. Взетите решения за промени в индивидуалните планове се насочват за утвърждаване от Научния съвет. Процедурата гарантира гъвкавост на реагиране при промени в актуалността на научните теми или методики. Ръководството на ИАИ създава условия и осигурява материална база за безпрепятствено реализиране на дейностите, заложи в индивидуалните планове на докторантите.

Периодичното обновяване на действащата документация, свързана с приема и обучението на докторантите се инициира и от Дирекция „Наука, образование и иновации“ на ССА, която координира и организира обучението на докторанти в структурните звена на ССА.

Изводи на ПК по стандарт 9:

По 9.1.1. ПК констатира, че в ИАИ – София докторската програма „Икономика и управление (земеделие)“ се одитира и осъвременява периодично, съобразно определена в ИАИ - София процедура.

По 9.1.2. В ИАИ – София регулярно се обсъждат възможностите за усъвършенстване на процеса на обучение като ССА - София осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми. Предложенията за актуализиране на учебната и научноизследователската дейност на докторската програма се иницират по предложение на докторантите и техните научни ръководители.

СТАНДАРТ 10 ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

От предоставената документация ЕТ установи, че дейностите по самооценяване и актуализиране на докторските програми се предлагат от научния секретар на ИАИ-София и обсъждат се от Общото събрание на учените и от Дирекционен съвет, след което се утвърждават от Директора. Основната форма на външно оценяване на качеството на провежданото обучение в ИАИ-София е одитът, извършен от НАОА. Препоръките в следствие на одитирането са основния ориентир при определяне на

конкретните дейности за повишаване на качеството на обучението и оптимизиране на работата на обучаващите звена.

10.1.1.

ИАИ-София преминава периодично външно оценяване от Националната агенция за оценяване и акредитация на Република България (НАОА). Последната процедура на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) за акредитация на докторска програма "Икономика и управление (земеделие)" е открита на заседание на Постоянната комисия по стопански науки и управление на 02.11.2016 г. по искане на Председателя на Селскостопанска академия. На заседание, проведено на 07.06.2017 г. (Протокол № 8), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията са обсъдили и приели доклада на Постоянната комисия, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол №4/16.02.2017 г.). В резултат на обсъждането членовете на Постоянната комисия са гласували оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система в съответствие с чл.79(1) от Закона за висшето образование. Постоянната комисия по стопански науки и управление е взела решение да се даде програмна акредитация на докторска програма "Икономика и управление (земеделие)" в ИАИ-София на основание обща оценка 8.19, като определя срок на валидност на акредитацията пет години в съответствие с чл.79(4) от Закона за висшето образование. След проведената акредитационна процедура на ДП са направени 4 препоръки. Спрямо тях ИАИ – София е предприел коригиращи действия в периода 2017 – май 2022г. ПК установи, че препоръките се изпълняват коректно и са довели до конкретни положителни резултати.

Резултати от проверката:

По 10.1.1. ИАИ регулярно осъществява дейности по самооценяване и е обект на външно оценяване от експерти на НАОА. ПК констатира, че са създадени необходимите нормативни и организационни условия за изпълнение на препоръките от предходната програмна акредитация на докторската програма.

СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ (ЗЕМЕДЕЛИЕ), ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.8 „ИКОНОМИКА“ , ИНСТИТУТ ПО АГРАРНА ИКОНОМИКА НА СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ – СОФИЯ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Увеличение на средния брой участия на обучаваните докторанти в научни проекти и научни форуми.	Липса на защитили докторанти за акредитирания период.
Висок ръст на научните публикации и участие в научни проекти и научни форуми на преподавателския състав.	Висока средна възраст на преподавателския състав на първи ОТД

Значително обновена и разширена информационна инфраструктура на института.	Липса на количествени измерители за оценка на изпълнението на дейностите от индивидуалния план на докторанта
--	--

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Въз основа на констатациите за резултатите от извършеното оценяване ПКСНУ предлага на Акредитационния съвет да се даде акредитация на докторска програма "Организация и управление (земеделие)" от професионално направление 3.8 „Икономика”, област на висше образование “Социални, стопански и правни науки”, в Институт по аграрна икономика на Селскостопанска академия – София

ПРЕПОРЪКИ:

1. Да се повиши контрола върху изпълнението на индивидуалните планове на докторантите с цел успешна защита в срок.

Срок: до следващата програмна акредитация

2. Привличане или създаване на млади хабилитирани преподаватели.

Срок: до следващата програмна акредитация

3. Да се разработи система от количествени измерители за оценка на изпълнението на дейностите от индивидуалния план на докторанта.

Срок: до края на 2024 г.

Председател НА ПКСНУ: /...../

(проф. д-р. Галина Младенова)

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Таблица 1. Преподаватели на ОТД, осигуряващи обучението по докторската програма „Организация и управление (земеделие)”, по години за периода 2017 – 2022 г.

Показател	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Общ брой на преподавателите, осигуряващи обучението по ДП	9	9	10	10	9	7
Преподаватели на първи ОТД						
1. Хабилитирани лица (бр.), в т.ч.:	6	6	5	5	4	3
1.1. Професори (бр.)	4	4	3	3	3	2
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	44,44%	44,44%	30%	30%	33,33%	28,57%
1.2. Доценти (бр.)	2	2	2	2	1	1
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	22,22%	22,22%	20%	20%	22,22%	14,28%
2. Нехабилитирани (бр.), в т.ч.:	2	2	4	4	4	2
2.1. Гл. асистенти	1	2	2	2	2	2
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	11,11%	22,22%	20%	20%	22,22%	28,57%
2.2. Асистенти, в т.ч с ОНС „доктор”	1	-	2	2	2	-
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	11,11%	-	20%	20%	22,22%	-
2.3. Старши преподаватели	-	-	-	-	-	-
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	-	-	-	-	-	-
2.4. Преподаватели	-	-	-	-	-	-
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	-	-	-	-	-	-
Общ брой на преподавателите на първи ОТД:	8	8	9	9	8	5
Преподаватели на втори ОТД						
1. Хабилитирани лица (бр.), вкл.:	1	1	1	1	1	2

1.1. Професори (бр.)						1
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	11,11%	11,11%	10%	10%	11,11%	11,11%
1.2. Доценти (бр.)	1	1	1	1	1	1
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	11,11%	11,11%	10%	10%	11,11%	11,11%
2. Нехабилитирани (бр.), вкл.:	-	-	-	-	-	-
2.1. Гл. асистенти	-	-	-	-	-	-
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	-	-	-	-	-	-
2.2. Асистент, в т.ч. с ОНС „доктор”	-	-	-	-	-	-
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	-	-	-	-	-	-
2.4. Старши преподаватели	-	-	-	-	-	-
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	-	-	-	-	-	-
2.4. Преподаватели	-	-	-	-	-	-
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	-	-	-	-	-	-
Общ брой на преподавателите на втори ОТД:	1	1	1	1	1	2

Таблица 2. Публикации и цитирания на преподавателите на първи ОТД, осигуряващи обучението в ДП „Организация и управление (земеделие)“, по календарни години през периода 2017-2022 г.

Показатели	Години						Общо
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. Общ брой на преподавателите, осигуряващи обучението по ДП	8	8	9	9	8	5	x
2. Публикации в страната – общо,	11	25	35	21	19	34	145
средно на един преподавател	1,38	3,13	3,89	2,33	2,38	6,8	3,3
от тях: монографии	1	2	1	7	3	5	19
студии	3	3	2	2	1		11
статии	5	14	18	6	11	22	76
научни доклади	2	6	14	6	2	7	37
учебници и учебни помагала	-	-	-	-	2	-	2
3. Публикации в чужбина – общо,	19	14	17	18	24	17	109
средно на един преподавател	2,38	1,75	1,89	2	3	3,4	2,4
от тях: монографии	-	6	-	2	2	1	11
студии	3	3	3	6	10	7	32
статии	16	2	8	6	9	4	45
научни доклади		3	6	4	3	5	21
4. Публикации в реферирани и индексирани научни издания	29	32	51	30	35	45	222
средно на един преподавател	3,63	4	5,67	3,33	4,38	9	5
5. Публикации в научни издания с импакт фактор и импакт ранг	6	13	18	6	8	23	74
средно на един преподавател	0,75	1,63	2	0,67	1	4,6	1,8
6. Цитирания в научни издания в страната и чужбина – общо	2	31	40	62	62	81	278
средно на един преподавател	0,25	3,88	4,44	6,89	7,75	16,2	6,6
в т.ч. в издания с импакт фактор и импакт ранг(в SCOPUS и Web of Science)	-	16	16	31	36	52	151
средно на един преподавател	-	2	1,78	3,44	4,5	10,4	3,7

